

РЕШЕНИЕ

№ 20865

гр. София, 16.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 33 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ПЛАМЕН ИВ. ШУМКОВ

при участието на секретаря ДЕСИСЛАВА ИВ. ПОПОВА
като разгледа докладваното от ПЛАМЕН ИВ. ШУМКОВ Гражданско дело № 20231110116489 по описа за 2023 година

Предявен е за разглеждане иск по чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД.

Производството е образувано по искова молба на В. Н. Г. срещу ответника Н. Б. Б. за осъждането на ответника да заплати сумата от 3805,10 лева, представляваща получена от ответника Н. Б. Б. сума без основание, ведно със законната лихва върху нея, считано от подаването на исковата молба до окончателното погасяване.

Ищецът В. Н. Г. твърди, че е бил възискател по изп. дело № 1165/2014 г. по описа на ЧСИ Рв Регистъра на ЧСИ, с район на действие - района на СГС, с длъжности М, К и Л По посоченото дело сочи, че негов пълномощник е бил адв. Т от АК Пл. Изпълнителното дело към момента твърди да е прекратено на основание чл.433, ал. 1, т. 2 ГПК. Излага още, че с молба от 15.03.2018 г. упълномощеният адвокат е поискал постъпващи по изпълнителното дело суми за ищеца като възискател по делото да бъдат превеждани по банкова сметка на името на ответника Н. Б. в ЦКБ АД. Твърди, че пълномощникът му по изпълнителното дело не е бил упълномощен за такова правно действие, като освен това не е имало фактическо и правно основание за това. Соци, че на 02.04.2018 г. ЧСИ Р е превела по посочената от адв. Б банкова сметка на името на ответника събрана по изпълнителното дело в полза на ищеца сума в общ размер от 3805,10 лева. Твърди, че сумата е получена от ответника без основание, като с нея той се е обогатил за сметка на обедняването на ищеца. Моли ответникът да бъде осъден да му я заплати, ведно със законната лихва от подаването на исковата молба до погасяването. Претендира разноски.

В срочно постъпил отговор ответникът Н. Б. Б. оспорва както основателността, така и размера на предявения иск. Соци, че е налице различна фактическа обстановка за извършената престация от описаната в исковата молба. Не оспорва факта, че ищецът е бил възискател по посоченото изпълнително дело, както и че адв. Т е бил негов пълномощник. Не оспорва и факта на подадената от адвоката молба по

изпълнителното дело от 15.03.2018 г., но твърди, че това е извършено със знанието и санкцията на ищеца. Не оспорва и факта на извършения по негова банкова сметка превод за посочената сума. Излага, че той свързал ищеца с адв. Б който да го представлява в изпълнителното дело. Твърди, че предоставил на ищеца в брой сумата от 250 лева, с която да заплати определен от ЧСИ депозит за възнаграждение за вещо лице. Сумата била преведена от ищеца по указаната банкова сметка на вещото лице на 15.01.2015 г. Освен това сочи, че ищецът имал задължение да заплати и такса на ЧСИ в размер на 2766,61 лева, с която не разполагал. Ето защо било постигнато споразумение с адв. Б като последният поел задължение той да заплати сумата на ЧСИ, а ищецът да му я върне. На 25.01.2015 г. адв. Б внесъл дължимата такса от 2766,61 лв. на ЧСИ. Ищецът не успял да върне предоставените му суми – 250 лева за вещо лице и 2766,61 лева за такси на ЧСИ. Г. помолил ответника той да върне вместо него сумата от 2766,61 лева на адв. Б, като ищецът поел ангажимент тази и останалите предоставени му от ответника суми да му бъдат възстановени от постъпващите по изпълнителното дело суми от длъжниците. Ответникът заплатил сумата от 2766,61 лева на адв. Б във връзка с договореното с ищеца. Поради тази причина на 15.03.2018 г. адв. Б бил помолен да депозира молба пред ЧСИ, с която да поиска постъпващите суми да бъдат превеждани по сметка на ответника. Адвокатът бил оправомощен от вискателя за това действие. Соци, че именно това е основанието за получената процесна сума, като с нея не се е обогатил за сметка на ищеца.

Отделно сочи, че е предоставял в заем парични средства на ищеца – сумата от 20 000 лева през м. октомври 2013 г. и сумата от 7150 лева през м. декември 2016 г. През 2018 г. поканил ищеца да му върне сумите, но поради факта, че последният не изпълнил, ответникът се снабдил с изпълнителни листи за тях – от 27.06.2018 г. и от 29.06.2018 г., като поради възражение от ищеца, били образувани гр. дела № 12000/2019 г. по описа на СРС и № 52727/2019 г. по описа на СРС. Моли искът да бъде отхвърлен като неоснователен.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от **фактическа страна**:

С проекта за доклад по делото, обективиран в определение от 07.06.2023 г. и приет за окончателен без възражения от страните, на осн. чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК като безспорни и ненуждаещи се от доказване по делото са отделени фактите: 1/ че ищецът е бил вискател по изп. дело № 1165/2014 г. по описа на ЧСИ Р 2/ че адв. и е бил пълномощник на ищеца в изпълнителното производство; 3/ че с молба от 15.03.2018 г. упълномощеният адвокат е поискал постъпващи по изпълнителното дело суми за ищеца като вискател по делото да бъдат превеждани по банкова сметка на името на ответника Н. Б. в ЦКБ АД; 4/ на 02.04.2018 г. ЧСИ Ре превела по посочената от адв. Б банкова сметка на името на ответника събрана по изпълнителното дело сума в общ размер от 3805,10 лева; 5/ че към момента на превода, ответникът е титуляр на банкова сметка при ЦКБ АД.

Ето защо и на осн. чл. 153 ГПК съдът приема отделените като безспорни факти за доказани.

Същите се установяват и от събраните по делото доказателства. Установява се, че с молба от 15.03.2018 г., депозирана при ЧСИ Милчева, адв. Б, действащ като пълномощник на ищеца Г., е поискал дължимите на вискателя суми да бъдат превеждани по сметка на ответника Н. Б.. С молба от 15.04.2018 г., депозирана при ЧСИ М, ищецът Г. уведомява съдебния изпълнител, че оттегля пълномощията си, дадени на адв. Бойновски. С последваща молба от същата дата ищецът друга банкова сметка, по която да бъдат превеждани постъпващите по изп. дело суми. От приетото платежно нареждане от 02.04.2018 г. се установява, че на посочената дата ЧСИ е

превела събрана по изпълнителното дело сума в общ размер от 3805,10 лв. по посочената от адвоката банкова сметка, титуляр на която е ответникът. От приетата квитанция към приходен касов ордер № 0000006298 от 22.01.2015 г. и от Сметка №г. се установява, че ЧСИ Ме получила сумата в размер на 2766,61 лв. от адв. Б, като проц. представител на В. Г.. Писмените доказателства за платена сума кореспондират с показанията на свидетелката М помощник-частен съдебен изпълнител, които трябва да се кредитират като дадени от лице, което не е обвързано със страните и не е заинтересовано от изхода на спора. Според свидетелката В адв. Б заплати сумата с банкноти от по 50 евро в брой, или общо сума в размер на 1400 евро, като тя издала приходен касов ордер в лева. Така дадените показания съответстват на показанията на Б в тази им част, което е повод да не се даде вяра на показанията на свидетеля С че предоставил на ищеца сума от 3000 лева, която на свой ред била предадена *на един адвокат, за дело може би*. Така дадените показания от свид. М са неконкретни, не може да се счете, че се касаят за заплащане на процесната такса на ЧСИ, като освен това не се подкрепят и от останалия доказателствен материал.

От показанията на свид. Б се установява, че тъй като ищецът не възстановил заплатената от него такса на ЧСИ, това сторил ответникът Б., като ищецът следвало да я възстанови на ответника.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните **правни изводи**:

За основателността на предявения иск по чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД ищецът следва да докаже при условията на пълно и главно доказване само даването на и получаването от ответника на нещо (в случая сумата от 3805,10 лева), а ответникът следва при условията на пълно и главно доказване да установи основанието, на което го е получил и че има право да го задържи, поради което не се дължи връщане, или респ. връщането на сумата^[1].

Основният спорен въпрос между страните е имало ли е основание, въз основа на което ответникът е следвало да получи тази сума.

С оглед твърденията на ответника, последният следва да докаже в условия на пълно и главно доказване, че между него и ищеца са били налице заемни правоотношения, по силата на които ищецът му е дължал връщането на парични суми. В подкрепа на тези свои твърдения ответникът се позовава на свидетелските показания на Тихомир Бойновски, както и на представени по делото изпълнителни листове и съдебни решения, по които ответникът по настоящото дело претендира от ищеца парични суми, въз основа на заемни правоотношения.

Ответникът твърди, че лично е предоставил на ищеца сумата от 250 лв., която ищецът на 15.01.2015 г. бил внесъл по указаната банкова сметка на вещото лице във връзка с процесното изп. дело при ЧСИ М. Доказателства за това твърдение на ответника обаче не са представени по делото.

В показанията на свид. Б се навежда наличието на устни договорки, заеми и на други задължения между страните. Това обаче са правни квалификации. За да приеме съдът, че съгласно твърденията на ответника е налице заемно правоотношение, той трябва да докаже в условия на пълно и главно доказване, че са се осъществили юридическите факти, които пораждат правните последици на това правоотношение. Съдът кредитира показанията на Б, но те не установяват подобни факти, единствено навеждат твърдения за настъпването на правните им последици. Свидетелят говори за „мотив“ на ответника, поради който процесната сума му е била преведена. Споделя, че е бил процесуален представител на ответника по дела срещу ищеца във връзка със заемно правоотношение между тях. Това доказване е непълно.

В тази връзка следва да се обсъдят делата, водени между страните. Съдебното решение е официален свидетелстващ документ, но доказателствената му сила касае само неговия автор и волята, която е изразил. Наличието на съдебно решение само по себе си не доказва факти, твърдени от страните по делото, по което е било постановено. Настоящият съдебен състав би бил обвързан да приеме, че тези факти са се осъществили, единствено ако те са обхванати от обективните предели на силата на пресъдено нещо на влязло в сила съдебно решение.

В случая обаче *страните не са обвързани от силата на пресъдено нещо*. По делото са представени изпълнителен лист от 27.06.2018 г., изд. по ч.гр.д. № 31715/2018 г. и изпълнителен лист от 29.06.2018 г., изд. по ч.гр.д. № 31714/2018 г. на СРС, Решение № 93744/20.05.2020 г. по гр. д. № 52727/2019 г. на СРС и Решение от 28.02.2023 г. по гр. д. № 52229/2020 г. на СРС. За последното решение *липсват данни същото да е влязло в сила*. Същото важи и за решението от 20.05.2020 г. по гр. д. № 52727/2019 г. на СРС, доколкото на съда е служебно известно, че същото е било отменено с Решение № 261191 от 31.03.2022 г. по гр. д. № 9610/2020 г. на СГС и вместо това е било постановено друго, с което са отхвърлени предявените от Н. Б. Б. искове за признаване на установено на основание чл. 422 ГПК, вр. чл. 240 ЗЗД, че В. Н. Г. му дължи сумата от 20 000 лв., главница по договор за заем от 8.10.2013 г., ведно със законната лихва, считано от 18.05.2018 г., за която сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК, по ч. гр. д. № 31714/2018 г. на СРС и са присъдени разноски. Въззивното решение от 31.03.2022 г. е влязло в сила, но впоследствие с Решение № 1 от 06.01.2023 г. по гр. д. № 3689/2022 г., г. к., III г. о. на ВКС по реда на чл. 303 ГПК то е отменено и делото е върнато на СГС за ново разглеждане. Т.е., към настоящия момент *и за решението от 20.05.2020 г. липсват данни да е влязло в сила*.

Изпълнителните листове са издадени по заповедни производства по реда на чл. 417 ГПК, но издадените по тях заповеди за изпълнение не са влезли в сила, поради постъпили възражения от длъжника.

Съдебните решения, заповедите за изпълнение и изпълнителните листове сами по себе си не доказват факти, те са само производни доказателства, произтичащи от правните твърдения на ответника за наличието на суми, които ищецът му дължи. Но не ги доказват, тъй като единствено правното твърдение на страната е достатъчно, за да се създаде впоследствие целия този доказателствен материал. В същото време *липсва влязъл в сила съдебен акт, който със сила на пресъдено нещо да потвърди претенциите на Н. Б. Б. за наличието на заемно правоотношение*, по което ищецът му е длъжник. Доказването с тези съдебни актове е само непълно. То създава само вероятностен извод за наличието на подобни правоотношения, а в случая ответникът трябва да докаже фактите, които ги пораждат в условията на пълно и главно доказване. Затова съдът не може да приеме, че тези факти са се осъществили и че са настъпили техните правни последици, т.е., че между страните са били налице заемни правоотношения.

От доказателствата по делото обаче се установява, че адв. Т е заплатил сумата от 1400 евро на ЧСИ Р, с което е изпълнил дълг на ищеца, който в качеството си на взыскател е дължал тази сума на съдебния изпълнител като такса за извършване на опис. Установи се от показанията на адв. Бойновски, че тази сума му е възстановена от ответника Б., който бил и лицето свързал адв. Б с ищеца Г.. Страните не са оспорили тези обстоятелства и те не противоречат на останалия доказателствен материал.

Доколкото липсват други фактически твърдения и доказателства относно отношенията между страните и адв. Б според настоящият съдебен състав по делото е установено, че когато адв. Б е заплатил сумата от 1400 евро, за ищеца се е породило задължение да му възстанови тази сума, а впоследствие когато ответникът Н. Б. Б. му е

възстановил тази сума, той е изпълнил чужд дълг – дълг на ищеца В. Н. Г. към адв. Т Б

Възникналите отношения между страните при плащане на чужд дълг следва да се уредят на плоскостта на неоснователното обогатяване^[2]. Съзнателното^[3] заплащане на чужд дълг поражда облигационно вземане по чл. 59 ЗЗД в полза на заплатилия^[4]. Тези отношения възникват поради принципа на забрана за неоснователното обогатяване, според който всяко разместване на правни блага следва да бъде правно оправдано, посредством преди това съществуващо признато от правото основание за това разместване. Нарушаването на този принцип създава задължение за възстановяване на предишното състояние и премахване на противоправно създаденото ново. Съгласно *Решение № 400 от 20.01.2015 г. по гр. д. № 1756/2014 г., г. к., IV г. о. на ВКС*, плащането от трето лице създава облигационна връзка между платилия чуждото задължение и длъжника. Тези отношения обаче нямат никакво значение за удовлетворения кредитор. Съгласно чл. 74 ЗЗД третото лице се суброгира в правата на удовлетворения кредитор, ако е имал интерес да изпълни или има иск за неоснователно обогатяване по чл. 59 ЗЗД, ако е изпълнил без да има интерес от това.

Ето защо съдът намира, че след като ответникът е заплатил на адв. Б сумата от 1400 евро, заплатена първоначално от адв. Б като дълг на ищеца по изп. дело, между ответника и ищеца е възникнало облигационно отношение по чл. 59 ЗЗД, въз основа на което ищецът е дължал на ответника сумата от 2738,16 лв. /равностойността на на установената като платена сума от 1400 евро по фиксиран курс на БНБ към датата на превода/. Когато ответникът е получил в превод сумата от 3 805,10 лв., за него е било налице основание да получи сума в размер на 2738,16 лв.

По тези причини се налага извода, че предявеният иск е частично основателен и следва да бъде уважен за размера от 1066,94 лв., за която сума ответникът не доказва основание за получаване и задържане. Не се установи и нейното връщане на ищеца.

Относно претенцията за лихви за забава съгласно Тълкувателно решение № 5 от 21.11.2019 г. по тълк. д. № 5/2017 г., ОСТК на ВКС при връщане на дадено при начална липса на основание в хипотезата на чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД, длъжникът дължи обезщетение за забава от поканата да изпълни. По настоящото дело поканата е получена от ответника, едва когато му е бил връчен препис от исковата молба, което се е случило на 21.04.2023 г., видно от разписката към съобщение от 06.04.2023 г. От посочената дата следва да бъде присъдена законна лихва върху вземането.

По разноските:

С оглед изхода на спора, право за присъждане на разноски възниква и за двете страни. На осн. чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 240,36 лв., представляваща направени разноски по делото съобразно представения списък по чл. 80 ГПК, пропорционално на уважената част от иска.

На основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, на ответника следва да се присъдят деловодни разноски в размер на 503,72 лв. съобразно представения списък по чл. 80 ГПК, пропорционално на отхвърлената част от иска.

^[1] Решение № 182 от 15.07.2019 г. по гр. д. № 3322/2017 г., г. к., IV г. о. на ВКС.

^[2] Решение № 66 от 22.03.2017 г. по т. д. № 735/2016 г. на Апелативен съд – Варна.

^[3] Изпълнението на чуждо задължение поради грешка поражда вземане по чл. 56 ЗЗД.

^[4] Решение № 266830 от 06.12.2021 г. по гр. д. № 8076/2017 г. на Софийски градски съд, Решение № 260477 от 21.06.2021 г. по гр. д. № 5143/2020 г. на Районен съд – Русе. Вж. проф. д.ю.н. Иван Русчев „Гранични случаи в правото: съотношение между суброгация и регрес“.

Така мотивиран и на осн. чл. 235 ГПК, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД Н. Б. Б., ЕГН ***** да заплати на В. Н. Г., ЕГН ***** сумата от **1066,94 лева**, представляваща получена при липса на основание сума, събрана по изпълнително дело № г. по описа на ЧСИ Р, която след молба от 15.03.2018 г., подадена от адв. Ти по изпълнителното дело, в качеството му на пълномощник на вискателя В. Н. Г., на 02.04.23018 г. е била преведена от ЧСИ Р по банкова сметка на Н. Б. Б., ведно със законна лихва, считано от 21.04.2023 г. до погасяването, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за горницата до пълния предявен размер от 3805,10 лева като неоснователен.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК Н. Б. Б., ЕГН да заплати на В. Н. Г., ЕГН ***** сумата от **240,36 лева**, представляваща разноси в производството, пропорционално на уважената част от иска.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК В. Н. Г., ЕГН ***** да заплати на Н. Б. Б., ЕГН *****, сумата от **503,72 лева**, представляваща разноси в производството, пропорционално на отхвърлената част от иска.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____